

Incidentele baten en lasten

Volgens artikel 19 en 23 van het BBV is het verplicht om een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten. Op die manier kan beoordeeld worden of en in hoeverre er sprake is van een sluitende begroting. Wij dekken de incidentele lasten zoveel als mogelijk met incidentele baten. Voor het bepalen van de incidentele baten en lasten is de “notitie structurele en incidentele baten en lasten” (gepubliceerd door de commissie BBV in augustus 2018) als uitgangspunt genomen. Hierin zijn de volgende standpunten opgenomen.

- Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben.
Voor het bepalen van een nadere invulling van het begrip ‘incidenteel’ kan gedacht worden aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Dit betekent dat baten en lasten die zich drie jaar of minder voordoen kunnen kwalificeren als incidenteel, maar ook gewoon structureel van aard kunnen zijn. Dat wordt integraal afgewogen.
- Baten en lasten die zich vier jaar of langer voordoen zijn in beginsel structureel van aard. Echter meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de eindigheid vastligt vanwege een raadsbesluit en/of een toekenningsbesluit klasseren als incidentele baten en lasten, ook als de geldstroom (nog) langer is dan 3 jaar.
- Budgetverschillen op activiteiten inzake structureel bestaand beleid blijven naar hun aard structureel.
- Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere toevoegen/onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten).

Provincie Noord-Brabant, onze financieel toezichthouder, heeft in 2021 een handreiking uitgebracht. Daarin zijn de uitgangspunten helderder en strakker beschreven. Deze uitleg is verwerkt in de programmabegroting 2023 en deze programmarekening.

In onderstaande tabel is het saldo van incidentele baten en lasten per programma opgenomen. Voor een uitgebreidere toelichting per programma zie volgende pagina's.

Incidentele baten en lasten per programma (x € 1.000)

Omschrijving	Begroot 2023	Werkelijk 2023
1. Veiligheid	-500	0
2. Verkeer en vervoer	-115	-115
3. Economie en toerisme	-193	-14
4. Onderwijs	0	0
5. Sport, cultuur, recreatie en natuur	-160	182
6. Sociaal Domein	-3.534	-2.202
7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	0	0
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-900	-834
9. Bestuur en dienstverlening	-885	-1.076
10. Bedrijfsvoering en inkomsten	-1.636	55
Saldo incidentele baten en lasten excl. dekking algemene reserve	-7.923	-4.004
Dekking via algemene reserve	5.929	5.926
Saldo incidentele baten en lasten incl. dekking algemene reserve	-1.994	1.922

Specificatie incidentele baten en lasten per programma x € 1.000 (-/- = nadeel/uitgaven, +/+ = voordeel/inkomsten)

Omschrijving	Uitgaven of Inkomsten	Begroot 2023	Werkelijk 2023	Toelichting en bron
Werkbudget opvang asielzoekers	U	-500	0	In de 2e afwijkingenrapportage 2023 is 500.000 beschikbaar gesteld als werkbudget voor opvang asielzoekers. Werkelijke lasten staan in programma 6.
Totaal programma 1. Veiligheid		-500	0	
Uitwerken voorkeursalternatief N605	U	-115	-115	Programmabegroting 2023. Uitwerken van voorkeursalternatief C zodat er, uiterlijk 2023, een volledig ontwerp opgesteld kan worden.
Totaal programma 2. Verkeer en vervoer		-115	-115	
Vitale toekomstige vakantieparken	U	-193	-14	Programmabegroting 2021 Landerd en programmabegroting 2023. Het betreft een project verspreid over enkele jaren waarbij illegale permanente bewoning van recreatiewoningen wordt aangepakt. Het project is gericht op het creëren van veilige recreatieparken die voldoen aan wet- en regelgeving.
Tussentijdse winstnemingen grondexploitatie	I	265	100	De winstnemingen van het grondbedrijf conform het MJP GREX 2023.
Storting in ABR tussentijdse winstnemingen	U	-265	-100	De tussentijdse winstnemingen worden conform het MJP GREX 2023 gestort in de algemene reserve grondbedrijf.
Aanvulling VZ exploitatienadelen	U	-37	-110	Aanvulling van de voorziening exploitatienadelen o.b.v. verwachte toekomstige verliezen conform het MJP GREX 2023.
Dekking aanvulling voorziening exploitatienadelen door ABR	I	37	110	Dekking van de aanvulling voorziening exploitatienadelen door de algemene reserve grondexploitatie conform het MJP GREX 2023.
Totaal programma 3. Economie		-193	-14	

Omschrijving	Uitgaven of Inkomsten	Begroot 2023	Werkelijk 2023	Toelichting en bron
Nationaal programma Onderwijs (NPO)	U	-255	-255	Middelen om door COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen te bestrijden.
Nationaal programma Onderwijs (NPO), bijdrage van het Rijk	I	255	255	Rijksbijdrage voor dit project.
Totaal programma 4. Onderwijs		0	0	
Subsidieregeling compensatie accommodatiegebruik hogere energielasten	U	-220	-220	Het doel van deze eenmalige subsidieregeling is om aan verenigingen en stichtingen die accommodaties in beheer en gebruik hebben een financiële bijdrage te geven voor de extreem gestegen energiekosten.
Project harmonisatie huren verenigingen	U	60	0	Eenmalig project om huren te harmoniseren n.a.v. de herindeling.
Noodfonds Energie Amateursportverenigingen	U	-101	-81	Een door het Rijk opgericht Noodfonds Energie Amateursportverenigingen om een eenmalige bijdrage te verlenen aan amateursportverenigingen vanwege de sterk gestegen energieprijzen.
Dekking Noodfonds Energie Amateursportverenigingen	I	101	81	Specifieke Uitkering Noodfonds Energie Amateursportverenigingen.
Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	U	-419	-170	Een door het Rijk opgericht fonds om een eenmalige bijdrage te verlenen aan zwembaden vanwege de sterk gestegen energieprijzen.
Dekking Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	I	419	170	Specifieke Uitkering meerkosten energie openbare zwembaden.
Vrijval voorziening onderhoud groen	I	0	290	Door het ontbreken van een actueel onderhoudsplan dient de onderhoudsvoorziening Groen vrij te vallen ten gunste van het jaarrekeningresultaat.
Vrijval voorziening onderhoud speelvelden	I	0	112	Door het ontbreken van een actueel onderhoudsplan dient de onderhoudsvoorziening Speelvelden vrij te vallen ten gunste van het jaarrekeningresultaat.
Totaal programma 5. Sport, cultuur, recreatie en natuur		-160	182	

Omschrijving	Uitgaven of Inkomsten	Begroot 2023	Werkelijk 2023	Toelichting en bron
Terugbetaling regio Beschermd Wonen	I	582	582	Vrijval budget Regio beschermd wonen.
Reserve Beschemd wonen	U	-582	-582	Storting vrijval Regio beschermd wonen in reserve.
Bijdrage in kosten scootmobielstalling bij bestaande (senioren)complexen	U	-20	-20	Programmabegroting 2023: eenmalige bijdrage in stallingsmogelijkheden van scootmobiels bij diverse gebouwen in de gemeente van begroot €274.000. Exploitatie- en vervangingskosten komen na realisatie voor rekening van de gebouweigenaren. In 2023 is €20.000 gerealiseerd, restant overgeheveld naar 2024.
Transformatiebudget sterke sociale basis	U	184	184	Enmalig budget om te zorgen voor een sterke sociale basis waarin jongeren in hun directe omgeving laagdrempelige ondersteuning krijgen.
Project huisvesting Oekraïne	U	-6.026	-4.872	Diverse kosten voor de tijdelijke huisvesting van Oekraïners.
Dekking project huisvesting Oekraïne door bijdrage Rijk	I	5.665	5.730	Dekking project huisvesting Oekraïne door bijdrage Rijk.
Project eenmalige energietoeslag	U	-3.453	-3.436	Enmalige energietoeslag voor inwoners met een laag inkomen vanwege de sterk gestegen energieprijzen.
Vrijval egalisatiereserve WSW	I	116	116	Het Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant beschikt over een egalisatiereserve ter verrekening van schommelingen in onder- en over-realisaties in het aantal arbeidsplaatsen Wsw per jaar. Uit deze reserve kan incidenteel een deel vrijvallen.
Teruggaaf btw reïntegratie	I	0	96	Incidentele teruggaaf btw over uitgaven reïntegratie in voorgaande jaren vanwege onderzoek door fiscaal specialist en nieuwe landelijke rechterlijke uitspraken.
Totaal programma 6. Sociaal Domein		-3.534	-2.202	

Omschrijving	Uitgaven of Inkomsten	Begroot 2023	Werkelijk 2023	Toelichting en bron
Totaal programma 7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid		0	0	
Storting ABR / bestemmingsreserves vanuit complexen obv verkochte m2	U	-807	-329	MJP GREX 2023: Betreft de storting in de algemene reserve grondbedrijf n.a.v. verkochte gronden. Een deel van de verkoopprijs wordt in deze reserve gestort ter dekking van bovenwijkse voorzieningen (raadsbesluit Meerjarenperspectief Grondbedrijf (MJP) 2019).
Inkomsten / Beschikkingen tgv reserve obv verkochte m2	I	807	329	MJP GREX 2023: De onttrekking uit de algemene reserve grondbedrijf m.b.t. bovenstaande.
Tussentijdse winstnemingen grondexploitatie	I	507	1.158	De verwachte tussentijdse winstnemingen van het grondbedrijf conform het MJP GREX 2022 Uden.
Storting in ABR tussentijdse winstnemingen	U	-507	-1.158	De tussentijdse winstnemingen worden conform het MJP GREX 2022 Uden gestort in de algemene reserve grondbedrijf.
Aanvulling VZ exploitatienadelen	U	-285	-770	Aanvulling van de voorziening exploitatienadelen o.b.v. verwachte toekomstige verliezen conform het MJP GREX 2022 Uden.
Dekking aanvulling voorziening exploitatienadelen door ABR	I	285	770	Dekking van de aanvulling voorziening exploitatienadelen door de algemene reserve grondexploitatie conform het MJP GREX 2022 Uden.
Vrijval voorziening gerealiseerde complexen	I	0	99	Mutatie voorziening gerealiseerde complexen
Storting vrijval voorziening gerealiseerde complexen in ABR	U	0	-99	Mutatie voorziening gerealiseerde complexen wordt gedekt door de algemene reserve van het grondbedrijf (ABR).
Niet te verhalen plankosten initiatieven van derden	U	-250	-466	MJP GREX 2023: Diverse (plan)kosten die niet op derden verhaald kunnen worden, maar gemaakt moeten worden om diverse initiatieven te kunnen ondersteunen.

Omschrijving	Uitgaven of Inkomsten	Begroot 2023	Werkelijk 2023	Toelichting en bron
Dekking ABR niet te verhalen plankosten	I	250	466	Dekking van de diverse (plan)kosten door de algemene reserve grondbedrijf (MJP GREX 2023).
Storting in BR dekking kapitaallasten ter dekking projecten rehabilitaties en GVVP	U	-801	-94	MJP GREX 2023 Uden: Voor diverse projecten vindt een bijdrage plaats uit de reserves Bovenwijkse Infrastructuur en Bovenwijkse Voorzieningen. Volgens de BBV moet de investeringen bruto geraamd worden en kunnen de kapitaallasten vervolgens gedekt worden uit een reserve dekking kapitaallasten. Ook vindt gedeelike dekking plaats uit het parkeerfonds conform het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP).
Dekking projecten rehabilitaties en GGVP	I	801	94	MJP GREX 2023 Uden: Onttrekking uit de genoemde reserve ter storting in de reserve dekking kapitaallasten.
Implementatie Omgevingswet	U	-349	-275	In diverse P&C producten zijn incidentele budgetten gevoteerd voor de implementatie van de omgevingswet. Dit budget is met name bedoeld voor het inhuren van een programmamanager, het organiseren van diverse workshops/trainingen, invoeren van een VTH-systeem en beleid herzien.
Planning en capaciteit afdeling Ruimte	U	-379	-379	Vanwege het optimaal lopen van onze economie, is er bij veel ontwikkelaars en ondernemers behoefte aan extra ontwikkelcapaciteit. De huidige gemeentelijke organisatie kan de vraag van extra projecten, ontwikkelingen niet aan. Via raadsbesluit van 16-04-2020 is ingestemd met extra capaciteit op basis van de Notitie planning en capaciteit afdeling Ruimte (deel Uden).
Dekking algemene kosten restgronden door ABR Grondbedrijf	I	8	0	MJP Grex Uden 2023.

Omschrijving	Uitgaven of Inkomsten	Begroot 2023	Werkelijk 2023	Toelichting en bron
Transitie plangebied Kastanjeweg Oost	U	-180	-180	Programmabegroting 2023: Dit project betreft transformatie van het gebied Kastanjeweg-Oost naar een stedelijk woonmilieu, met een grote diversiteit aan woningen en woonvormen, waarbij er aandacht is voor de opgaven van de toekomst, waarvan een groene en gezonde leefomgeving het belangrijkste is. Leegstand terug te dringen en bestaande lelijke plekken tegen het Udense centrum een toekomstbestendige/duurzame functie en inrichting te geven. En daarbij gebruik te maken van de ruimtelijke kwaliteiten die er al zijn in het gebied en de directe omgeving. Voor dit project wordt in de periode 2023-2026 budget opgenomen. 2026 is ook de einddatum van dit project.
Totaal programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		-900	-834	
2e kamer verkiezingen	U	-200	-200	Door de val van het kabinet moest er in 2023 een extra verkiezing georganiseerd worden.
Herindelingsbudget	U	-685	-659	Incidentele kosten vanwege de herindeling, bijvoorbeeld incidentele inhuur personeel, frictie en transitiekosten.
Vrijval voorziening wachtgeld	I	0	162	Vrijval van de voorziening wachtgeld bestuur en personeel obv benodigde toekomstige uitgaven.
Dotatie voorziening pensioenverplichtingen	U	0	-379	In de voorziening pensioenverplichtingen wethouders ie een extra eenmalige dotatie benodigd obv de actuariale waardeberekeningen.
Totaal programma 9. Bestuur en dienstverlening		-885	-1.076	

Omschrijving	Uitgaven of Inkomsten	Begroot 2023	Werkelijk 2023	Toelichting en bron
Herindeling bijdrage algemene uitkering	I	1.012	1.012	Bijstelling Algemene uitkering Gemeentefonds met bijdrage i.v.m. herindeling.
Algemene uitkering energietoeslag	I	0	2.093	Eenmalige uitkering via het gemeentefonds ter dekking van de uitgaven voor de energietoeslag.
Cultuurtraject organisatie	U	-50	-19	Programmabegroting 2023: Een intern cultuurtraject starten ter ondersteuning van het doel om de vijf kernwaarden leidend te laten zijn in onze manier van (samen)werken. Dit hangt direct samen met, of is gevolg van, de herindeling per 1-1-2022 en de samenvoeging van de organisaties van Uden en Landerd.
Donatie slachtoffers aardbeving Turkije en Syrie	U	-60	-60	Donatie van 1 euro per inwoner aan giro555 voor de slachtoffers van de aardbeving in Turkije en Syrie.
Automatisering en informatievoorziening herindeling	U	-282	-263	Diverse incidentele kosten voor automatisering en informatievoorziening vanwege de herindeling.
Aanpak knelpunten archivering	U	-151	-70	Vanwege de herindeling is er incidenteel ingehuurd om archivering op te pakken vanwege de samenvoeging archieven Uden en Landerd.
Integraal beheer openbare ruimte	U	-355	0	Budget voor een eenmalig project om een integraal beheer in de openbare ruimte te realiseren.
Verkoop reststroken	I	168	168	Verkoop van diverse reststroken bij aangrenzende percelen binnen de gemeente.
Voorzieningen bovenwettelijk verlof en verlofsparen	U	-40	-928	Op basis van de BBV is het noodzakelijk om voorzieningen voor bovenwettelijk verlof en verlofsparen aan te houden ter hoogte van surplus aan verlof tov de interne norm.

Omschrijving	Uitgaven of Inkomsten	Begroot 2023	Werkelijk 2023	Toelichting en bron
Budgetoverheveling 2022 naar 2023	I	4.509	4.509	De budgetten die overgeheveld zijn van 2022 naar 2023 hebben betrekking op diverse programma's en worden onttrokken uit de reserve bestemde budgetten.
Budgetoverheveling 2023 naar 2024	U	-6.387	-6.387	De budgetten die overgeheveld worden van 2023 naar 2024 hebben betrekking op diverse programma's en worden toegevoegd aan de reserve bestemde budgetten.
Totaal programma 10. Bedrijfsvoering en inkomsten		-1.636	55	
Totaal uitgaven en inkomsten excl. onttrekkingen algemene reserve		-7.923	-4.004	

Onttrekkingen/stortingen Algemene Reserve conform eerdere besluitvorming stukken P&C-cyclus Uden/Landerd/Maashorst		Begroot 2023	Werkelijk 2023	
Dekking subsidieregeling compensatie accommodatiegebruik hogere energielasten	I	220	220	Dekking van de eenmalige subsidieregeling om aan verenigingen en stichtingen die accommodaties in beheer en gebruik hebben een financiële bijdrage te geven voor de extreem gestegen energiekosten.
Totaal programma 5. Sport, cultuur, recreatie en natuur		220	220	
Dekking budgettair kader Jeugd ZIN door algemene reserve	I	18	18	Incidentele bijstelling inkoopkader Jeugd ZIN om knelpunten op te lossen o.b.v. raadsbesluit van 17-06-2021 (deel Uden)
Totaal programma 6. Sociaal Domein		18	18	
Totaal programma 7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid		0	0	
Dekking incidenteel beeld begrotingsnotitie 2019 door Algemene Reserve	I	56	56	Het incidentele bestedings- en dekkingsplan van de begrotingsnotitie 2019 wordt ten laste gebracht van de algemene reserve (Uden).

Onttrekkingen/stortingen Algemene Reserve conform eerdere besluitvorming stukken P&C-cyclus Uden/Landerd/Maashorst		Begroot 2023	Werkelijk 2023	
Incidenteel beeld programmabegroting 2020 ten laste van algemene reserve	U	-225	-225	Het incidentele bestedings- en dekkingsplan van de programmabegroting 2020 wordt ten gunste gebracht van de algemene reserve (Uden).
Incidenteel beeld begrotingsnotitie 2021 ten laste van algemene reserve	I	423	423	Het incidentele bestedings- en dekkingsplan van de begrotingsnotitie 2021 wordt ten laste gebracht van de algemene reserve (Uden).
Incidenteel beeld programmabegroting 2021 ten lasten van algemene reserve	I	184	184	Het incidentele bestedings- en dekkingsplan van de programmabegroting 2021 wordt ten laste gebracht van de algemene reserve (Uden).
Incidenteel beeld 1e bestuursrapportage 2021 ten gunste van algemene reserve	U	-506	-506	Het incidentele bestedings- en dekkingsplan van de 1e bestuursrapportage 2021 wordt ten gunste gebracht van de algemene reserve.
Groen voor rood woningen	I	3	0	Dekking uit Algemene reserve i.v.m. grondverkoop Landerd in reserve Groen.
Dekking incidenteel beeld programmabegroting 2019 door Algemene Reserve	I	10	10	Het incidentele bestedings- en dekkingsplan van de programmabegroting 2019 wordt ten laste gebracht van de algemene reserve.
Incidenteel beeld 2e bestuursrapportage 2020 ten gunste van algemene reserve	U	-13	-13	Het incidentele bestedings- en dekkingsplan van de 2e bestuursrapportage 2020 wordt ten gunste gebracht van de algemene reserve (Uden).
Dekking incidenteel beeld programmabegroting 2022 ten gunste van algemene reserve	U	-54	-54	Het incidentele bestedings- en dekkingsplan van de programmabegroting 2022 wordt ten gunste gebracht van de algemene reserve (Maashorst).
Structureel beeld 2e bestuursrapportage 2022 ten gunste van algemene reserve	I	520	520	Het structurele bestedings- en dekkingsplan van de 2e bestuursrapportage 2022 (jaarschijf 2023) wordt ten laste gebracht van de algemene reserve (Maashorst).

Onttrekkingen/stortingen Algemene Reserve conform eerdere besluitvorming stukken P&C-cyclus Uden/Landerd/Maashorst		Begroot 2023	Werkelijk 2023	
Incidenteel beeld 2e bestuursrapportage 2022 ten gunste van algemene reserve	U	-646	-646	Het incidentele bestedings- en dekkingsplan van de 2e bestuursrapportage 2022 wordt ten gunste gebracht van de algemene reserve (Maashorst).
Dekking structureel beeld (jaarschijf 2023) programmabegroting 2023 ten laste van algemene reserve	I	1.019	1.019	Het structurele bestedings- en dekkingsplan van de programmabegroting 2023 (jaarschijf 2023) wordt ten laste gebracht van de algemene reserve (Maashorst).
Dekking incidenteel beeld programmabegroting 2023 ten laste van algemene reserve	I	870	870	Het incidentele bestedings- en dekkingsplan van de programmabegroting 2023 wordt ten laste gebracht van de algemene reserve (Maashorst).
Dekking donatie slachtoffers aardbeving Turkije en Syrie	I	60	60	Donatie van 1 euro per inwoner aan giro555 voor de slachtoffers van de aardbeving in Turkije en Syrie.
Structureel beeld 2e bestuursrapportage 2023 ten gunste van algemene reserve	U	-3.004	-3.004	Het structurele bestedings- en dekkingsplan van de 2e bestuursrapportage 2023 (jaarschijf 2023) wordt ten laste gebracht van de algemene reserve (Maashorst).
Incidenteel beeld 2e bestuursrapportage 2023 ten laste van algemene reserve	I	3.961	3.961	Het incidentele bestedings- en dekkingsplan van de 2e bestuursrapportage 2023 wordt ten laste gebracht van de algemene reserve.
Aanvulling algemene reserve grondbedrijf	U	-3.762	-3.762	Aanvulling van de algemene reserve grondbedrijf o.b.v. de herijking reserves en voorziening 2023.
Dekking aanvulling algemene reserve grondbedrijf	I	3.762	3.762	Dekking aanvulling algemene reserve grondbedrijf door de algemene reserve.
Vrijval incidentele budgetten storten in algemene reserve	U	-255	-255	Storting van de vrijval incidentele budgetten uit het raadsadvies overheveling budgetten 2023 naar 2024.
Resultaatbestemming programmarekening 2022	I	3.288	3.288	Dekking uit de Algemene Reserve van de resultaatbestemmingen uit de programmarekening 2022.
Totaal programma 10		5.691	5.688	
Totaal dekking algemene reserve		5.929	5.926	

Resume:	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Totaal van de uitgaven/inkomsten incidenteel	-7.923	-4.004
Totaal van de dekking algemene reserve	5.929	5.926
Saldo	-1.994	1.922